

UJPEST.

Társadalmi, hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési ár:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Fél évre 2 frt 50 kr.
 Negyed évre 1 frt 25 kr.
 Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket és nyilttereket
 felvesz a kiadóhivatal.
 Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Szerkesztőség és kiadóhivatal,
 hová a lap szellemi részét illető küldemények és előfizetések küldendők:
 Ujpest, Sándor-utca 3. szám.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

A bíróválasztás.

A megejtett községi képviselő testületi választásoknak remélt megsemmisítése füstbe ment, — túlfellengző ideánk, hogy a nép választottjainak kezeibe ügyeink elintézését letenni sikerülni fog, hiú remény maradt.

A választások helyben hagyattak és minden marad úgy, amint volt, a nép zöme ellenére a réginel. — A hatalom a törvény ellenére így akarta, mert hiába, a hatalom felette áll minden törvénynek.

A hatalomnak eszköze az önkény, mely ellen pedig hasztalanul harcolunk türelmes papírra írt törvényekkel

De hát mi is ma napság a törvény?! — Nevetséges valami, vagyis inkább kigúnyolt semmi, melyre ha hivatkozással élünk, a magasból reánk letekintő hatalomnak szarkasztikus gúnykaczaját halljuk, a miben voltaképen adandó felelete rejlik.

A gúny tárgya lett a törvény, örültségé vált az igazság, tehát minek is reá hivatkozni, minek is érette harcolni!

Ekszponálni magát az eltiprott nép jogaiért, — erélyes szót emelni a megsértett igazságért, — tiltakozni a kijátszott megszegett illetve mellőzött törvényekért, fájdalom, ma egyenlő a hatalommal való legkomolyabb meghasonlással, mely pedig büntetlenül nem tűr ellene irányuló vádaskodó éles szót, hanem boszútól lihegve mint a fenevadat üldözőbe veszi az általa „néplázító demagognak“ elnevezet vakmerőt, üldözőbe mindaddig, míg azt teljesen, vagy egy időre el nem némitja.

Mi, kik ezt átértük és a becsület és igazságért a hatalomnak üzent harczban vérzettünk is, mintegy természetesnek találjuk, hogy a becsület és igazság útján haladó és törvényes jogait gyakorolni akaró népünk követelése a nép érdekeivel magát azonosítani nem tudó és nem akaró hatalom által ignoráltatott.

No de hát ez már megtörtént és ellene egyebet tenni mitsem lehet, mint indignációval, mint felháborodott jogérzékkel a megtörténtet tudomásul venni, a megváltoztathatlanba belenyugodni.

A jóváhagyott és megerősített képviselő testületi választásokat azonban rövidre követni fogja most már a bíróválasztás, a melynél a nép újonnan, eddig megsértett jogait érvényesítheti, — s melynél a polgárság

ismételve, törvénytelenül korlátozott akaratának szabad folyást engedhet.

Tehát ismét „riadót“ fúv a polgári kötelesség harsogó kürtje a népnek soraiba híván őket, a tespedő közönyből a tett és harcz mezejére kilépni.

A szétziláltság, az egymás közti bizalmatlankodás, a rút indolentia, az elhidegülés a közügyek iránt szűnjön meg immár és váltsa azt fel az egyetértés, a rokonszivek forró érzése, a szép harmonia a jót, a hasznosat, a szükségeset egyesült erővel megtalálni akarni.

Mint a kiszáradott talaj jótékony eső után, úgy sovárgunk mi is már e községnek jobbléte iránt, ami pedig csak akkor fog bekövetkezni, ha az egymástól idegenkedő különben rokon polgári elemek egy hatalmas táborba gyülekezve, egymásnak testvéri jobbot nyújtva, szent fogadással a magasztos czélért harcolni akarni, egyesülni fognak.

Az igazság isteni elve, melynek zászlaján a becsület jelvénye tündököl, lesz a sátor, mely mindnyájunkat befogad tehát „sorakozunk,“ sorakozunk alája.

Szemeljünk ki kebelünkől a megválasztandó bírónak egy egyént, ki nem mint a mostani bíró Uhlárik Károly amíg a nép körülötte csoportosult, — de a zsidók, mert a nép kiszemeltje volt nem akarták addig, míg vele sutyomban meg nem alkudhattak, — eldorádot ígért csinálni e községből, azonban alatta siralom völgygyé vált, — ki eget és menyországot helyezett a polgárság részére kilátásba, azonban ehelyett sirgődröt ásott a nép jólétének koporsóját állítva annak szélére, — ki humanizmust és igazságot ígért követni, követte pedig az embertelenség és zsarnokság ocsmány elvét, — ki a függetlenségnek hódolt, azonban megválasztásával a zsidóság karjába omolt, — ki a község házában két évtized óta uralgó corruptiót tette feladatává kiirtani, de kiirtás helyett ijesztő mérvben még növesztette azt, — ki még száz egyéb bajt megszüntetni és orvosolni akart, de helyette ezeret idézett fel. — Nem ilyen kell.

Vérünkől való vér legyen az ki a honfiú erények zománczát, a szorgalmat, a kitaratást, a becsületet tulajdonának birja és kitől nemcsak a már annyira csalódott nép előtt értéktelenné vált ígéretekből fűzött szóvirág telik ki, hanem kitől szilárd jelleménél fogva ádvös tettek méltán várhatók.

Képzett, lelkiismeretes, igazságos jellemes független és vagyonos ember kell a bírói szék betöltésére, — ember ki társadalmi állásánál fogva a nép tömkeletéből mint obelisk a homoksivatagból kiemelkedik, — ki vagyonánál fogva ingatlanul, törhetlenül megállja helyét egyaránt a csábító vesztegetéssel mint a felülről jövő preszióval, — ki mocsoktalan jelleménél fogva az erőszakoskodás ellenében miként a százados cser szemben az égető nap hevével, szemben a boszus ég orkánaival hajthatatlan marad, — kit igazság érzete minden tulkapástól megóv, — ki képzettségében minden pártszenvédelyen felül tud emelkedni, — szóval ki érzi önmagában a tetterőt és aczélzó tudatot csak a jóért, csak a nemesért, csak az igazságért lelkesedni és lelkesíteni tudni.

Találunk mi ilyen embert csak keresnünk kell. Keressünk, mert sajnós volna ha nem találánk.

Mi telve édes hittel, telve kecsegtető reménnyel bizunk a népbe, mely községünk becsületét és a közjó érdekét szíven hordja, hogy kötelességét teljesíteni is fogva, azon kötelességet melyet a honfiú erény teljesíteni neki parancsol.

Vagy az a nép mely egykoron a szántóvasból is fegyvert csinált csak hogy az őt lenyűgözni akaró ellenség ellev magát védelmezze, most minden védelem nélkül járomba hajtaná fejét?

Avagy az a nép mely a török, tatár és német vad hadaival évszázadokig oly bámult hősiességgel megküzdött, most egy maroknyi a világ minden zege zugába befurakodott gyáva ellene, pénzzel harcolni készülő ellenséggel megütközni nem merészelne?

Sorakozunk tehát az alkotmányos törvényengedte harczra, és az okvetlen minden kétséget kizárólag részünkre biztos megnyert harcz leend.

Az elnyomott népszabadság oltalmára csak maga a nép van hivatva sikra szállani, — a nép, mely ha egyesül, összetart és egyetértésben él a világnak legnagyobb hatalmát képezi és melyet nincs oly zsidóerkölcsök és pénz által izmossá tett hatalom, hogy azt leküzdeni képes legyen.

Egyesülni, összetartani és egyetérteni az akaratban legyen jelszavunk és akkor a zsidó morál által hanyatlott társadalmi életünk ismét erős talpon áll, meglazult erkölcsünk megszilárdul, megrontott anyagi állapotunk megjavul, szóval: megváltozik a mos-

tani visszáság úgy mint azt a nép maga akarja, mint azt a nép érdeke megköveteli.

Mutassuk meg, hogy törvényes jogainkkal élve, a zsidó hatalmat mely a családság aranyból sodrott tengelye körül forog, sarkából könnyű szerrel pusztá akarunkkal kiforgatni tudjuk.

Mutassuk meg, hogy egyesült erőnk hatalma mellett minden más látszólag nagy hatalom, vagy semmi, vagy csak törpe hatalom lehet.

Nem szabad bajaink forrását más egyébben keresni, mint önnön magunkban, mondja nagy Széchenyink, és ha eddig szenvedtünk súlyos sérelmeket, ha eddig törvénybe iktatott jogaink még csak figyelembe sem vétettek, annak senki más, mint csak mi önnönmagunk vagyunk okozói, kik bár hatalmunknál fogva tehetnénk róla, de a pigritia vagy a közöny betegségében szenvedve, tenni nem akarunk.

A már oly hosszú időn át létező kultuszát az arany borjú imádásnak végre valahára megszüntetni ismerje faladatának az oly hosszú kínos lethargiában lévő nép, mert ellenesetben „pusztulunk veszünk és mint oldott kéve széthull nemzetünk.“

Fel a választásra!

Polgárok sorakozzunk!

Szterényi Bertalan

Gyilkosaim és az igazságszolgáltatás.

Az ismert, rajtam Chapó—Beniczky és uri ripők társai által elkövetett gyalázatos nyomorult gyilkossági kísérletben hat és fél hónap elteltével a vérlázító büntett megtörténte után végre valahára f. év január hó 27-én 2243. ü. i. szám alatt harmadszor beadott és az „Ujpest“ február hó 1-én megjelent számában közölt, a

TÁRCSA.

Mégis egyesültek.

— Beszély. —
Kudélka Kornéliától.

I.

Vasmege vadregényes, erdős vidékekben bővelkedik. Igen szép erdőség látható R. és F. községek közt. Az arra utazónak figyelemét bizonyára nem kerüli el azon esinos uri lak, mely ezen erdőségnek körülbelül közepe táján egy nagy tisztás helyen épült, mert az ut nem meszse tőle, előtte vezet el. Kedves nyugvó pontul szolgál az az arra járók és utazók szeméinek. De meg is érdemli ezt a figyelmet. Nem nagyszerűsége, hanem barátságos külseje az, mi tetszésünket rögtön megnyeri. Az egész épület előrészt gazdagon befutá a vadszöllő, eltakarva a kopár falat, csak az ablakokat hagyván szabadon, miket fehér, áttetsző függönyök takarnak, gátolva a kíváncsiakat vizsgálódásaikban. E csinos nyári lakocska előtt kert terül el szép zöld gyeptrészekkel, miket itt ott különböző alaku tarka színezetű virágágyak élénkítnek. Az egész lakon és környékén oly báj terül el napsugaras, verőfényes reggelnél, hogy az ember önkénytelenül vágyat érez ily helyen, a természet csendes ólében elvonulva a világ zajától élni le a rövid életet.

Valjon kik e lak urai? Haladjunk csak beljebb. A kerten át kell mennünk kövecses uton s néhány lépés után előttünk áll a terras. Itt egy kis társaság tűnik szemünkbe, mely egy férfi és egy fiatal leánykából áll. A férfi magas, erős alak, sötét haja már itt-ott deresedni kezd, míg szemöldei, szakála és bajusza szénfeketék. A mellette ülő nő szőke, még mindig jogot tarthat a szép elnevezésre, bár a negyven év határát már átlépte. A férfi Soóváry Béla, birtokos,

nyomorult merényletet részletesen körülírt panasz-feljelentésemre, sűrű utánjárásom után, a budapesti kir. ügyészség indítványára a fenyítő törvényszék már végzést hozott.

De milyen szép, minő cifra végzést!

Végzést, mely igazságszolgáltatásunk botrányos voltát egész meztelenségében feltünteti, — végzést, mely csendesen örömmujongva tüntet a gonoszság mellett, — végzést, mely magasztalja s dicsőíti a bünt és gyalázza, kigúnyolja az igazságot, — végzést, mely a törvényt skandalózan csúful ignorálja, — végzést, mely a jogot kiméletlen arczatlansággal lábball tapossa, — végzést, mely bünvádi eljárásunkat nemcsak érzékenyen megsérti, de azt ocsmányul beszenyeyzi, — szóval végzést, melynél éhettelembet, melynél szemérmelenebbet magyar igazságszolgáltatás még soha nem hozott.

E végzessel legfényesebben beigazolvá láthatjuk azt, amit mult számunk egyik cikkében írtunk, hogy igazságszolgáltatásunk sanctionálja azon elvet, mely szerint bizonyos magasabb összeköttetésben álló személyeknek a bünt szabadon, megtorlatlanul, kiváltságkint profizionátusan tűzni szabad.

Im bámulj csak te nagy világ a törvényszék által hozott végzés tartalma fölött, — bámulj te jogaidra méltán féltékeny emberiség, hogy mily haszontalan lóznak tekint a jog és igazságszolgáltató bíróság szent és sérthetetlen jogaidat, — csodálkozz te egy emberöltőn keresztül a jogtudományokban és törvényekben kifáradhatatlanul búvárkodó és az igazságért örökösön küzdő jogász, hogy az igazságot mint méltányolja és a törvényt mint alkalmazza az Urnak 1885-dik évében Magyarországnak első törvényszéke, a budapesti kir. fenyítő törvényszék.

Hozott végzésében ugyancsak a kir. törvényszék a Dr. Heil Fausatin alügyész által ké-

s a nő felesége. Kissé távolabb tőlük az olvasásba elmerülve ül leányuk, a tizenhat éves szép Vilma. Egészen anyjára ütött. Ugyanaz a gyöngédség és szelidség ömlik el egész alakján, mint azén, haja is szőke, selyemlagyan folyik le vállaira, ott gyűrűkbe csavarodva. Halványkék szalag fogja át homloka fölött, mi azonban nem gátol egy pár aranyfényben tündöklő fűrtöt, hogy a szép, domboru homlokra boruljon. Arcza, mint a rózsza szirma, oly eleven, virító. Alakja nyúlánk, karcu; egyszerű kék musselinruha ömlik, inkább simul rá, kiemelve annak egész szépségét.

Egyszerre valaki hátulról betartja az elmerült leányka szeméit s elváltoztatott hangon kérdezi:

— Ki az?

— Ki? Hát te vagy Béla. Még kérdezheted? — mondá Vilma s jóízűen nevetve gyorsan lerántá a szeméit takaró kezeket s felugorva, egy ifju tréfás tekintetével találkozott vidáman mosolygó kék szeméi. — Milyen rossz vagy te, — folytatá tréfás feddözéssel, — így magamra hagyni engem! Unalmamban e könyvet olvasgattam s képzeld szerelemtől van benne szó. Voltál már szerelmes, Béla? — szólt lassú suttogással, hogy szülői meg ne hallják és egy fűrkésző, kíváncsi pillantással tekintett bátyjára.

A fiatal embert kissé zavarba hozta e kérdés. De rögtön hamisan mosolyogva emelé szép nagy fekete szeméit nővére s ujjáival átfutva hullámos fekete fűrtöin, hirtelen kérdé, ezáltal akarván elűzni az egyenes feleletet:

— Hát te, Vilmácska?

— En? — s most még vigabban kaczagott fel ez, — talán az öreg Nagy doktorba?

A vidám nevetésre a szülők is figyelmesek lónek s az apa Bélát észrevevén, őt magához szólítá, mire félbeszakadt az érdekes beszélgetés. Az ifju Soóváry apja deli természet, fekete fűrtéit és szeméit öröklé. Igen csinos fiatal em-

szített indítvány értelmében egyszerűen elűti s elhallgatja a hivatalos személyekből szervezkedett bűnbanda által rajtam elkövetett és panaszolt gyilkossági kísérletet és csupán Chapó Géza rendőrbiztos ellenében „hivatalos hatalommal való visszaélés“ miatt rendeli el a vizsgálat megejtését.

Hát nem-e betrányosnál is betrányosabb az igazságszolgáltatásnak ama eljárása, hogy a főbűn, melyre panaszfeljelentésem alapítva van, a gyilkossági kísérlet, még csak megvizsgálatni elsem rendeltetik!

Nem-e az éhettelemből is éhettelemből, hogy az igazságszolgáltatás magasztos hivatásához képest nem ismeri elmulasztatlan köteletségének meggyőződést szerezni arról, miszerint tényleg megtörtént-e ama panaszolt hivatalos személyektől elkövetett gyalázatos büntett, avagy csak egyszerű dajkamese-e az, mely az én élénk agyamban szülemlett csupán meg!

Az az ügyészség és törvényszék, mely nekem emberbaráti szeretetemet, hogy egy szerencsétlen a bűnre erőszakkal kényszerített fiatal alig 15 éves leányt, egy becsutott hűzéből, elcsábított s eltévedett boldogtalan leányoknak ezen élő temetőjéből, kimenteni segítetttem és őt már enyészetnek indulva élő sírjából még idejekorán kiragadtam, hogy ismét a tisztesség társadalomnak vissza adhassem, oly istentelen bűnnek tartotta, hogy azért 59 napig a legnagyobb gonosztevőkkel elzárva fogva tartatott, — az az ügyészség és törvényszék a gyilkossági kísérletben, mely ezen aktusból folyólag rajtam elkövetett oly bünt feltalni nem vél, melyet a törvény szigorával kérlelhetetlenül megboszulnia kellene.

Az az igazságszolgáltatás, mely a „szerecsd felebarátodat, mint tenmagad a“ a keresztény vallás eme isteni elvének és tanának követőjében oly elfajzott

ber volt. Atyja némi megbízást adott neki, mire bucsuzva, távozni készült, de Vilma utána kiáltott:

— Légy egy kis türelemmel Béla, mindjárt itt leszek. Ugy-e mama megengeded, hogy Bélával mehessek, tudod már hová, az én kedves gyeppadomhoz.

Az anya helybenhagyólag bólintott, mire az ifju lányka eltűnt a házbán. Nemsokára könnyű nyári kalappal fején, kötökösárkával és könyvvél kezében látjuk őt kisietni ismét. Köszöntek s eltávoztak. A szülők boldog mosolylyal néztek utánok. Még egy ideig hangzott a lányka vig nevetése s aztán magukra maradtak egészen.

Ezalatt a testvérek tovább haladtak; egyszerre vidám megegés hallatszott közelükben s egy szép fehér báránka sietett a lánykához, hizelegve ennek s ez neki. Ugy látszik, ők régi ismerősök, mert a báránka nem maradt el tőle, mindenütt mellette haladt vidáman ugrándozva.

Közel a lakhoz, ennek nyugati oldalán, az erdő szélén egy terebélyes fa alatt egy gyeppad állt, kellemes, hűs ülésel kínálva az arra menőt. A fa az alatta levő paddal még a tisztáson terült el közvetlen az árok szélénél, mely határvonalat képez az erdő és tisztás között. A testvérek eddig haladtak, itt elváltak egymástól s az ifju vigan fűtűrészeve haladt át az árkon átfektetett fán s nemsokára eltűnt az erdő sötétjében s csak fűtűlése hallatszott még kissé ide, majd lassankint az is megszűnt a távolsággal. A lányka maga maradt, kötött, majd olvasgatott, majd a báránkával játszott.

II.

Ugyanezen nap reggelén a lak felé vezető uton egy ifjut látunk haladni. Városias öltözete, de meg inkább azon ragyogó kifejezés az arczán mit a szabad természet költői szépsége és bája csalt oda, világosan elárulják nekünk, hogy

gonoszt lát, kit tolvajokkal, betörőkkel, rablókkal és egyéb a társadalom veszélyes ellenségeivel elzárni jónak tart — az az igazságszolgáltatása minden nemes emberi érzés nélküli, lelketlen, szivtelen, minden gaz és gonoszra kész emberi alakot öltő kegyetlen vadállatok, daczára megismertett nyomorult bűnöknek az arany szabadságnak gyönyöreit élvezni engedi.

Ézsaiás prófétaival mondom: „Uram erőszakot szenvedek, felel meg helyettem.“ Hiszem s remélem, hogy felelni is fog érettem!

Azok a hatalmas urak, kik az igazság megünneplendő diadalának most útját állják, — kik a jog és törvény szentségét teljes öntudattal szentségtelenítik, — kik a nemes cselekedetet mint bünt elkarhozzák, a bizonyos személyek által elkövetett közönséges bünt pedig tömjénezik, — kiket esküvel fogadott köteleességérzet helyett velem szemben, vagy a gyűlölet, vagy tán a gyilkosokkal szemben felülről parancsolt kimélet vezérel, — azokkal szemben is még elérkezik az az óra, mely a leszámolásé leend.

Nem riadtam én semmikor meg és nem fogok visszariadni soha bármely hatalommal a törvényes határokon belül vivandó harcra felvenni, mert az a fegyver, melylyel a harcra indulok a legelsőbb isten rendelte fegyver, az igazság fegyvere.

Törhetik, zúzhatják azt a fegyvert, sőt ha úgy tetszik, fegyveremből ismét lábaimra, kezeimre béklyókat is kovácsolhatnak, azért az idővel felettük mégis győzedelmeskedő fegyver lesz.

Engem hogy letartóztathassanak, élénk mozgásba hozatott az igazságszolgáltatás öldöklő aparátusa; fából is vaskarikát csináltak s hogy huzamosabb ideig fogva tarthassanak, nem átalloítottak művésziesen agyagból természetes alakot nyert fegyvert gyurni; — de midőn én

nem rég tartózkodhatik e vidéken. Alakja nyulánk, ruganyos; arca hosszas, halvány, bár nem beteges színezetű; haja fekete. Szemei nagyok, lángolók s feketék; szép metszetű ajkait sötét bajusza árnyalja; kezében könnyű söté-botot tart.

Néha meg-megáll, hallgatja az erdei dalosok vig csicsérgését, a fülemüle bánatos verését; majd ismét tovább halad. Egyszerre közel az árokhoz meglepetve megáll. Maga előtt látja Vilmát a gyeppadon hullámzó aranyhajával; gyöngéd szép arca félig el van tőle fordulva, ő olvas még pedig, a mint látszik, nagy érdekel, mert az ifjut mindedig észre nem vevé. El mozdulni sem mert, félvén, hogy elriasztja őt, hisz az egész egy tündérezetnek tünt fel előtte. Nézte, sokáig nézte már s még mindig nem telt be látásával. Egyszerre a lányka fölállt s könyvet, kötetet fölszedvén, haza indult, minthogy az idő már délfelé haladt. Az ifjut nem vevé észre. Ez bánatosan nézett utána, látta őt eltűnni a közeli lakban, melyet még csak most vett észre.

Hirtelen fölésmélt, kezét végig húzá homlokán, hogy gondolatait rendezze; úgy tetszék neki, hogy álmodék. De nem, még se volt az álom, hisz itt ült, itt feküdt mellette a bárányka, arra haladt s ott a lak, melyben eltűnt.

Midőn visszafelé indult, még egy hosszú, kémlő pillantást vetett a lak felé, hogy nem láthatja-e őt még egy pillanatra, de a lányka nem mutatkozék. Szívében boldogan s boldogtalanul távozzék. Oly nyugodt, oly megelégedett nek érezte néhány órával ezelőtt magát s most új vágyak tölték be lelkét; a természet szépsége kevesebb hatással bírt most rá, mint előbb; előtte az angyali arcu lányka alakja lebegett, ő tő tő be most már egész képzeletét. Nem tudá még, hogy ez a szerelem, nem, csak annyit érzett, hogy valamely ellenállhatatlan erő vonza őt ama lánykához, kit csak néhány pillanat óta

keresem náluk jogomat, midőn én panaszolom súlyos sérelmeimet, midőn én életem ellen gyilkos kezek által elkövetett merényletért törvényes bosszút követelek, akkor siket fűlekre és tétlen kezekre találok, melyek nem hallják szavamot, hogy a kezeket kérem mozgásba hozni, ama zaklató gépezeteket, mely részemr azért a bűnért, hogy a köteleos emberbaráti szeretet művét teljesítettem a börtön vasrostélyait és vasajtáját elkészítette.

Ha az igazságszolgáltató hatóságnak elkeresztelt törvényszékkel szemben a z i g a z s á g o t vérrel kell és lehet csak megváltani, vérrel kell és lehet csak megszerezni, úgy hadd omoljon el vérem, — de amig erőm bírja, addig harcolok; mig az utolsó felháborodott csepp vér el nem foly, addig küzdök azok ellen, kik az igazsággal oly bűnös játékot űznek, mely nemcsak őket, de az egész magyar igazságszolgáltatást meggyalázzák, beszenyezik.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

I.

Képlet közbiztonságunkról.

Községünkben dobszó mellett kihirdették, hogy senki kocsi után csikót ne eresszen, mert az ezen rendelet ellen vétő 5 ft pénzbírsággal büntetetik. Alkotmányos polgáraink azonban 3—4 csikót is engednek a kocsi után futni, a nélkül hogy a hatóság kihirdetett tilalmának érvényt szerezne.

Pedig hogy minő káros következményű lehet ezen kihirdetett rendeletnek be nem tartása, annak illusztrálásul szolgáljon következő e napokban megtörtént — botrányos eset.

Egy polgár saját kaszálójáról betakarítja a lekaszált fűvet. — Az alatt mig ő a fűvet kocsijára rakogatta, a kocsi után eleresztett csikók összeviszsa barangolják egy másik adófizető birtokos polgárnak földjeit és letapossák a rajta lévő veteményt.

Figyelmeztetve lett erre a kárvallott, kiküldi nyomban fiát és cselédjét a földekre a végből, hogy

látott először s már is oly egészen gondolatainak ura. Gépiesen haladt előre. Az ut őt R. községbe vezeté s itt nemsokára otthon is volt szüleinél, kik gondos szeretetükkel halmozák el fiukat, ki nem rég jött haza Gráczból, hol tanulmányait végezte. Ő azonban szórakozott volt s csak a magányt óhajtá.

E naptól fogva szorgalmas látogatója volt ama helynek; várt a lánykára, valami azt sugta neki, hogy jön. Reményében nem is csalatkozék, többször látta, néha egyedül, néha bátyjával. E helyen tölté legboldogabb perceit, nem gyanítá, hogy mily végzetes reá nézve e hely.

Egy szép verőfényes délelőtt a leányka ismét itt kötögetett s gyakran vigan kacagott a kis bárányka fölött, mely körülötte ugrándozott. A bohó állat, mintha tudta volna, hogy ez tetszik kis gazdájának, még vidorabban ugrándozott s csintalanul feldönté a kosarkát s a pamutgombolyag az árokba gurult. A lányka megkísérelt kihuzni, de minél jobban huzta, a pamut annál jobban legombolyodott, de ki még sem huzhatta. Ekkor hirtelen ott termett ama csinos barna ifju, ki a fák mögül nézte az egész jelenetet s a lánykát udvariasan, bár nem minden zavar nélkül köszönté.

— Megengedi nagysád, hogy segítségem felajánljam? — szolt s be sem várva a feleletet, a nem mély árokba ugrott s néhány pillanat mulva kezében a gombolyaggal állt a lányka előtt s oda nyujtá azt neki.

Ez pirulva vevé át a gombolyagot, hálás pillantást vetve az ifjura, kit most látott először s a legszivélyesebb hangon fejezé ki köszönetét. Az ifju valami udvarias feleletet mormogott, oly zavarba ejté őt a leányka szelid s mégis oly ragyogó szép szemei; úgy érzé, hogy azok az ő napjai, mik nélkül örök sötétség lenne neki az élet.

Elváltak. Az ifju boldog volt, hogy szólhatott hozzá, a mit már oly epedve óhajtott. A

akadályozzák meg nehogy nagyobb kár a földekre essen. — Ezek kimentek látják a csikók okozta pusztítást és kérdőre vonják azoknak alkotmányos gazdáját, hogy minő joggal tapostatja ő itt csikaival az ő földjét és egyszersmind felkérték, hogy nevezze meg magát.

Ekkor a gatyás atyafi imigy válaszol: „Én aki vagyok, az vagyok, — de t e tudom, hogy ez és ez vagy.“ — Erre a megsértett fél, ki megjegyzendő diplomatikus egyén, azt mondja a paraszt atyafinak; „ne ugass“ — mire azonban az egyszeregyet nem tudó kaszát ragad és neki ugrik e szavakkal: „Hát én ne ugass vagyok? ha az vagyok akkor te gyűtment vagy és leváglak.“ — A mig e botrányos dolog történik addig beszaladnak a hallgatók a nézők a megsértett atyjához hirül adni, hogy fia veszélyben forog, mert kaszát emeltek rá. Az apa hirtelen forgó pisztolyt ragad és még jókor ért arra, hogy a parasztot a kasza letelésre kényszerítse.

De ki képzelhetné el hogy a nyomorult támadó kaszás, a fia védelmére elősietett apát is mily bánalmakkal illeté és még büszkén azt a fenyegetést hangoztatá, hogy ő majd panaszra megy a járásbíró teens urhoz, mert az neki olyan jó barátja, hogy majd kifizetteti a gyűtment urat.

Mind ezt azért mondtuk el, hogy egyrészt megismertessük közbiztonsági állapotunkat, másrészt pedig, hogy bírósági személyek nevével mily könnyelmű játékok űz egy rabiátus gatyás paraszt.

Itt megjegyezzük még hogy azon kaszás paraszt által említett járásbíró úrra oly hírek vannak itt nálunk elterjedve, melyek ha csak tizedrészen is valók volnának, akkor azon úrnak egy perczig sem szabadna tovább állásában megmaradnia. Alakulóban van is már egy polgári bizottság, mely a bíró urra keringő hírek valóságát bizonyítandó adatokat gyűjt, hogy azokkal illetékes helyen előálljon, kérelmezve annak elmozdítását, nehogy az ő barátsága jövőben is felbátorítson más gatyásokat a tulajdonjog védelmet kaszával megakadályozhatni.

R.-Palota, 1885 junius 4-én.

Egy polgár.

II.

Viszály a róm. kath. Egyházban.

A rákos-palotai rk. hitközségben nagy mozgalom indult meg a jelengi curatus ft. Beller Imre ur

lányka nem tudá, mi lelte; folyton ama sötét, ragyogó szemeket vélte látni, még álmában is azok üldözék s hallani vélte azen csengő érczes hangot, melyen az ifju segítségét följajlta.

Még többször találkoztak e helyen s az ifju öntudatára jött annak, hogy szive teljes szerelmével szereti a lánykát, de hogy viszonzszeretetik-e, azt nem tudá. Az idő gyorsan mult s neki távoznia kellett e kedves, boldog helyről ismét Grácza, hogy tanulmányait folytassa. Vilmát nem látá az utolsó napokban s bár szive vérzett, nem vehetett bucsút tőle.

Híven megőrzé szívében a lányka képét, egyedüli vágya volt őt újra láthatni. A városban megismerkedett a lányka bátyjával, ki szintén itt végezte tanulmányait. Az ifju szabad perceiben mindig ő állott lelki szemei előtt úgy, a miként először megpillantá s érzé, hogy nélküle az élet elveszitené reá nézve igazi becsét. Számitgatta a napokat s kőnyebbülve sóhajtott fel, midőn egy év ismét lepergett a mulandóság kerekén.

Lassan mult az idő, végre mégis megjött a szép tavasz, majd a nyár s ő ujult kebelével sietett a régi kedves hely felé, melyhez oly szép emlékek köték. Boldog volt, de boldogsága közé valami félénkség vegyült, zavarva annak tiszta élvezetét; félt attól, hátha már el is feledé őt a lányka, hátha más foglalá el szívet az alatt, mig ő tavol volt, hisz nem kérdé meg tőle akkor, hogy szereti-e őt, vagy sem. E gondolat leverőleg hatott rá, boldogtalanná tevé őt, de a jövő pillanatban a szép, biztató remény ezt susogá neki: „Bizzál!“ mire arca ismét örömtől sugszított. Az ifju Soóváryval jött együtt s ez nem tudá mire vélni barátja szótlanágát.

(Folytatás köv.)

elmozdítása és, a r. palotaiak kedvence ft Kiss István kecskeméti s.-lelkész ur községünkbe áthelyezése végett. Május 30-án vitte föl Vácra a püspökséghez egy küldöttség a 84 párbér fizető által aláírt kérvényt, melyben Beller Imre lelkész ur ellen hatalmas vádak lettek föltárolva. Nevezetesen, hogy az ujonnan építendő parochia építéséhez homokot kapjon ámbátor egész helységünk csupa homok, a régi temetőt bontatta föl s a talált csontok széthányódtak; hogy a néppel gorombán bánik; hogy oly újításokat tesz, mik a nép ellenszenvével találkozhatnak; hogy a templom-utat az épülő parochia egy részével elzárta; hogy az építkezéshez a hitközség megkérdezése nélkül 7⁰/₁₀-es kamatra fölvevett pénzzel hozzá kezdett; hogy Pünkösöd másod napján a szószékről kántortanító urat megsértette stb. Még e folyamodványra válasz nem érkezett, de amely elkeseredett a nép hangulata, lehet töle tartani, hogy ha kérésüket nem teljesítik, megtagadják, tömegesen térnek át más vallásra. Már most is alig van nép, ünnep és vasárnap a templomban, mert vagy más vallásnak templomába vagy Pestre mennek isten tiszteletre. Igen helyes gondolat volna a püspökségtől a nép jogos kívánságát és kérelmét figyelembe venni, s a bajnak míg az kicsiny, elejét venni.

R. Palota, 1885 Junius 2 án

Tormássy.

Előfizetési felhívás!

Minden vasárnap megjelenő lapunkra, felhívjuk a tisztelt upesti közönséget hogy előfizetéseiket megtenni méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél „ 2 „ 50 „
Negyed „ 1 „ 25 „

Előfizetőinknek azon előnyt és kedvezményt nyújtjuk, hogy bár mi ügyükben lapunkban díjtalanul erős támaszt, erélyes pártfogót és lelkiismeretes védelmezőt nyerhetnek.

Az előfizetési pénzek postautalványon a címnek pontos megjelölésével kiadóhivatalunkba (Ujpest: Sándor-utca 3. sz.) küldendők, vagy személyesen is áthozhatók.

Lapunk egyes számai 10 krajczárért kiadóhivatalunkban, Friedmán József ur fűrdőpénztáránál, a lóvaspálya indóház dohány-tőzsdéjében, Kriszt József, Földessy Károly, Dominigg testvérek Haller és Lukácsovics és Liedloff József fűszerkereskedő uraknál kaphatók.

Az „Ujpest“ kiadóhivatala.

Különféleik.

— Felhívás és kérelem. Lapunk mult évi számai ellen tudvalevőleg a kir. főügyesség sajtópert indított, mely a vizsgálatban annyira haladt, hogy az már a közel jövőben esküdtzéki elbírálás felette érdekes tárgyat fogja képezhetni. A bizonyítási eljárásához szükséges anyagunk szaporítása céljából és az elkövetett bűnök halmazát eclatánsabban beigazolandó, tisztelettel felhívjuk és kérjük községünk polgárságát, hogy mindazok, kik eddigelé szerkesztőnknek nem adták jegyzékét annak, hogy katonai beszállásolási illetékben a község előjáróságától illetve a szállás és élelmezési pénzeket folyóvá tett szállásmestertől még mennyi követelni valójuk van, azt átadni illetve tudomására juttatni, — nemkülönbön mindazok, akik a törvénytelenül minden jogcím nélkül szedett pénzekről „iparjog“, „letelepedési díj“, „házzvételdíj“ ról szóló bárczákat még át nem szolgáltaták, azokat saját és a közjó érdekében hasznát átvevett átadni sziveskedjenek.

— Elvhűség. A szerkesztőnk letartóztatása alkalmával az „Ujpest“ szerkesztője gyanánt magát névleg feltölt és később az „Ujpesti Hírlap“ cím alatt kiadott lapon magát szerkesztőnek vallott, az iránynak alapfeltételét a helyes grammatikát sem ismerő, Pásztor Lajos ujságíró ur tollából eredt és saját neve alatt cikket megjelentetett Ágoston János a bajthatatlan antisemita, a feláldozó népbarát összeszűrte már a levét az általa annyira gyűlölt és üldözött zsidókkal és azoknak elhetetlen csatlósáival. A fennen lobogtatott népszázlaját, melyhez hűséget esküdött ott hagyva, beleomlott a nép ellenségeinek, a zsidó előjáróságnak karjaiba, mely őt mi természetesebb édes csókokkal és ölelgetéssel fogadta. — A barátság már oly benső és bizalmas közte és a legnagyobb gazemberek közt, hogy már nyíltan minden szemérem nélkül velük jár dorbézolni. Mult napokban még azt sem átalotta Friedmann József fűrdőtulajdonos ur helyiségébe Beniczky Antallal a nyomorult gyilkos jegyzővel karonfogva bemenni és ott a már előzőleg vele üritett testvérpohárból a felviradó hajnalig kvaterkázni. — Hát mi csak gratulálhatunk a hírhedt községi zsidó kompániának az új méltó társhoz, melyet Ágoston János antisemita népbarátban találtak. — No de azt már ne mondja senki, hogy ez nem elvhűség! — Hiába a csingérből csak eczet lehet, de jó bor soha.

— Az Urnap szentségtelenítése. Az urnapi körmezethez, hogy az emelkedettebb legyen most is mint minden évben az összes helyben lévő keresztény egyesületek, testületileg zászlóikkal kivonultak és ahhoz csatlakoztak. Ezt felette tiszteljük és helyeseljük. Azonban, hogy a kivonult hadastyánok egyesületi zenéjükkel a szentséggel történt körmenetelés alkalmával ihletes, szent ünnephez méltó dallamok helyett a „Csisónét“ — „Kalapom, kalapom csurgóra“, — „Semenyország, se pokol“ — nótákat játszott, a leghatarozottabban elítéljük, elkarhozhatjuk, minthogy azzal a kegyelet, az ájtatosság és vallási érzék a leggyűlöbban megsértetett. Igen helyén lehet ezen daloknak játszása, ha a hadastyán urak bor mellett Bachus templomában imádkoznak, sőt azt is tán természetesen találónok ha ilyenkor még fölébe a „Zakezene zakezenet“ és az „Erger Berger Schoszbergert“ is huzatják, de nem volt helyén Isten templomában ezeket játszani. A legszigorúbb büntetést érdemelne ez az egyesület mert a vallási kegyeletet mely az ünnephez tűződik, annyira megsértették, de ami ennél még nagyobb hűn, hogy a szentséget megszenteltették.

— Lelketlen zsidó. Stern Ignác a milliomos pálinkás zsidó nadjáságos országnál 15 évig állott Hoffmann Ignác mint tejáruló szolgálatban, a nélkül, hogy e hosszú időn át mást mint a terhes szolgálat alatt teljes meggyőnyedtséget és munkaképtelenséget szerzett volna. A milliomos zsidó mert már nem használhatja a szerencsétlen legjobb erejétől kiszíjolyázott 75 éves aggot most a szolgálat alól felmentette a nélkül, hogy a szegény öregnek csak egy rézkrajczár végkielégítést is adott volna. — Mint értesülünk a szerencsétlen becsületlen aggá lett ritka zsidó e rögtöni elmozdítása következtében nagy családjával oly inséget szenved és oly szánalmas nyomorban él, hogy mi is — kik ugyan nem vajmi nagyon rajongva szeretjük a zsidókat, de azért náluk is tisztelni tudjuk a becsületes munkát — szerencsétlen szivtelen zsidóhittársa okozta sorsa felett ószinte részvételt vagyunk. — Lám ez telik ki attól a hatalmas milliomos gaz zsidótól. És ilyen a nyomoron sem könyörülő lelketlenek, emberi elnevezésre tartanak igényt. — Eljön még az az idő, a midőn ha a keresztényt kizsákmányolni nem fogják tudni, mert ugys már fogytán van mindene, hogy a zsidók éhségükben egymást fogják felfalni.

— Állandó rovat. E napokban a váci ut mentében, épülő csatornába egy egyfogatos vigyázatlanságból kocsiállal belefordult, szerencsére azonban a nélkül, hogy a kocsiiban ülők ijedségén kívül bármi egyéb baj történt volna. Ez alkalommal, midőn a kocsit lovat az összegyűlt népségnek a csatornából kihuzni sikerült, a színhelyen jelen volt Chapó Géza gyilkos rendőrbiztos az egyfogatos kocsisát nyílt utcán agyba főbe üldelve, a községházához hajtani kényszerítette. ▲ kocsi el is hajtattott hihetőleg azon jó hiszemben, hogy vele a megtörtént esetről jegyzőkönyvet fognak felvenni; azonban a kocsi uram mennyire tévedett, ha azt hitte. Mert felvett jegyzőkönyv helyett megvasalták a szerencsétlent és ily

állapotban félig holtra verték és csak mikor Chapó, az a gyalázatos nyomorult gyilkos látta, hogy a szegény kocsi teste az ütlegektől már minden csak nem természetes hús színű és több már nem fér rá, akkor leoldotta róla a bilincseket és utnak eresztette. — Így tesz a mi rendőségünk Chapó alatt, hivatásának eleget. Szomorú állapotok ugyan ezek, de mégis benne az a vigaszunk, hogy addig jár a korszak a kuthoz, míg elnem török.

— A községünkben elvonult és Bosniába menetetl huzárszázadunk helyett egy század dzsidás fog helyben állomásozni.

— Az utcák szabályozása. Szerda óta egy mérnök működik községünkben, kit a község előjárósága megbízott a József utca egyenletessé tételével és a templomtér feltöltésével. Egyelőre a mérnök felméréseket tesz, amit rövidre már az ásás és feltöltés követni fog. Végre valahára elérkezett az az idő is, hogy utcáink szabályozásáról örömmel beszélhetünk. Ezt aztán mint szép törekvést a közkívánatnak eleget tenni akarni, dicsérni tudjuk.

— Az állami népiskolákban a vizsgák e hó 7-én veszik kezdetüket és csak 20-án fognak befejezteni. A polgári leányiskolában f. hó 15-én kezdődnek azok és tekintettel arra, hogy csak 4 osztály van, 4 nap alatt be is lesznek fejezve.

— Kifelé ájt a szekér rúdja. Chapó Géza gyilkos rendőrbiztosnak napjai számlálvák, mert nemcsak a szerkesztőnk által ellene folyamatba tett panaszfeljelentések előbb utóbb reá nézve végzetessé fognak válni de vannak ellene még egyéb más ügyek is a fenytő törvényszéknél vizsgálat alatt, jelesül Brezorád Gyula helybeli szobrász ur által panaszolt „hivatalos hatalommal való visszaélés“ és Gollás Johanna hajadon által feljelentett rajta elkövetett „erőszak bűntette“. Mindkét ügyben a vizsgálat a bíróság által már befejeztetett és az ügyiratok indítvány tétel végett az ügyészségnek kiadattak.

— A ki vesztét érzi. Beniczky Antal jegyző egy szavahihető polgártól nyert értesülés szerint egy nyilvános helyiségben oda nyilatkozott, hogy ő e hó 15-én ügyének rendezése után állásától önként leköszön. Mi ugyan e nyilatkozatnak vajmi kevés fontosságot tulajdonítunk, de azért akár leköszön ez a törül metszett gazember akár nem, mégis eme nyilatkozat jellemzi a szerongatott állapotokat melyben a község vezetői magukat érzik, minthogy már leköszönésekről halljuk őket beszélgetni. — Így csak az beszél aki vesztét érzi.

Szerkesztői üzenetek.

— Nevét majdan közli hívünk. Ezer köszönet szives baráti figyelmeztetéséért; amiről értesíteni méltóztatott arról némi tudomással már bírtunk. A zsidóknak életünk elentőre, kreaturáit mind ismerjük, — amit pedig az a híres ur hozzá méltó társaival ellenünk kifözni akar az reánk nézve teljesen közönyös — Különbön azért igen lekötelez ha időnkint tudósításaival megisztelni fog. — Hajós. Sajnáljuk de nem lehetett beőle mítsem kifaragni; ha visszakívánja tessék érte hozzánk előjön.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szterényi Bertalan.

HIRDETÉSEK

és

nyiltterek

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.